

'Buitengewoon. Gebeurt er toch nog iets goed in 2020'

Annet Betsalel is Bussumer van het Jaar

Annet Betsalel (64) uit Bussum is dit jaar door het BussumsNieuws uitgeroepen tot Bussumer van het Jaar. Zij doet niet alleen heel veel voor de Joodse gemeenschap in Bussum e.o., maar initieert telkens mooie projecten voor iedereen, waaronder de Gedenkroute Gooise Meren.

Daarnaast zit ze in het Holocaust Comité. “Op voorwaarde dat er activiteiten met educatief karakter worden opgenomen, want je moet niet alleen herdenken maar ook denken”, aldus Annet. Verder helpt ze bij de kinderfestivals in Filmhuis Bussum.

Traantje

“Buitengewoon”, reageert Annet als ze met de trofee wordt verrast. “Gebeurt er toch nog iets goed in 2020.” De Bussumse, die sinds een kwart eeuw in Bussum woont en werkt, is er beduusd van en overdonderd door. Ook wordt er een traantje weggepinkt. “Dit is heel waardevol”, zegt ze. “Ik hecht veel aan Bussum. Het is een fantastische plek en dat zeg en voel ik bijna echt elke dag.” Wat ze voor Bussum doet, vindt ze heel normaal. ‘Als je iets kunt betekenen, dan moet je dat doen’, is haar instelling. Ze bruist van de ideeën en die zet ze om in plannen. Annet komt uit een oud-Feyenoordnest, dus ‘hand in hand kameraden’ en ‘geen woorden maar daden’ zijn haar met de paplepel ingegoten.

(Tekst loopt door onder de foto)

Annet samen met haar echtgenoot Amir. - © Bob Awick

Annet wordt geboren in Scheveningen, maar groeit op in Deventer. Samen met haar man Amir en vier kinderen woont ze veertien jaar in Israël. Haar kroost woont tegenwoordig over de hele wereld. In 1995 komen ze naar Bussum. Amir krijgt de baan als voorganger in de synagoge; Annet doet de

predicatie na afloop. Het is een moeilijke tijd voor het gezin, want één van de kinderen - een zoon - is plotseling overleden. Annet twijfelt heel even of ze deze stap wel moeten maken, maar als op zolder een vlinder rond fladdert, weet ze dat het goed is. "Tot op de dag van vandaag hebben we daar geen spijt van gehad. We hebben hier een hele fijne vriendenkring; binnen en buiten de joodse gemeenschap." Annet wordt geroemd om haar positiviteit. "Dat heb ik geërfd van mijn moeder. Zij zei altijd: 'Count your blessings'.

'In de Joodse gemeenschap is nooit een echt bevrijdingsfeest geweest'

Het echtpaar stelt de synagoge aan de Kromme Englaan open voor wie maar wil. En dat is beslist bijzonder in Nederland. Zoals bijvoorbeeld afgelopen september tijdens de 'uitgeklede' Open Monumentendag. Annet gaf korte rondleidingen en mensen konden tijdens workshops - weliswaar op afspraak en in kleine groepjes - hun naam in het Hebreeuws schrijven. Die zaten binnen no-time vol. Daarnaast had Annet in het kader van '75 jaar bevrijding' alle voorbereidingen getroffen voor een groot feest in het religieuze gebouw. "In de Joodse gemeenschap is nooit een echt bevrijdingsfeest geweest. Toen de joden uit hun onderduikadressen tevoorschijn kwamen, gingen ze wanhopig op zoek naar overlevende familie. Daarom wilden we voor Joodse jongeren tot 30/35 jaar - zo'n tweehonderd - een swingfeest met Amerikaanse bigband, jazzband en dj organiseren. De contracten waren al gesloten. Zodra het kan, gaat dit feest alsnog door."

(Tekst loopt door onder de foto)

Burgemeester Ter Heegde fietst de gedenkroute. - Annet Betsalel

De multimediale Gedenkroute Gooise Meren ("een tijdloos en coronaproof uitje"), waarbij op twintig locaties wordt stilgestaan bij oorlogshandelingen, bezetting, vervolging, verzet, verraad en bevrijding, is een initiatief van Annet. Onder de QR-code op de bordjes staan foto's en filmpjes. Hier heeft Annet echt uren en uren research in zitten. Ze interviewt hiervoor twintig mensen en duikt in de archieven van Beeld en Geluid ("Ik heb daar beelden van de bevrijding gekregen"). Ook bij de synagoge staat een bordje. Als Annet thuis is en mensen staan stil bij dit onderdeel van de route vraagt ze hen altijd of ze de synagoge van binnen willen zien.

Verder heeft ze met de projecten 'Kinderen zoals jullie' en het Yad Vashem-project duizenden scholieren bewuster gemaakt dat iedereen in deze wereld gelijkwaardig is. De Bussumse gebruikt de oorlog hiervoor als inspiratie. Hier steekt ze - vol enthousiasme en overtuiging - weken en soms maanden tijd en energie in. En altijd pro deo. "Ik relativeer graag en dat plaatje wil ik graag lokaal laten zien. In de grote wereld laat ik dat aan anderen - zoals Greta Thunberg - over." Ze is ervan overtuigd dat heel veel kinderen na het volgen van bijvoorbeeld een project met andere ideeën weggaan dan ze binnenkwamen.

(Tekst loopt door onder de foto)

Tijdens een schoolbezoek aan de synagoge. - Annet Betsalel

Het afgelopen (corona)jaar is ze elke dag gaan wandelen en tijdens die tochtjes bezoekt ze regelmatig enkele vrouwen die het afgelopen jaar weduwe zijn geworden. “En je hoofd wordt er zo rustig van. Als het warm was, liep ik beschut onder de bomen en soms ging ik richting landgoed Oud-Bussem en hoorde ik alleen de vogels en de blaadjes onder je voeten. En op de Brediusweg het geluid van de spechten!”, aldus de trotse oma van zes kleinkinderen. Om het gezin van haar dochter in Israël tijdens de coronapandemie wat te ontlasten, nemen Annet en haar echtgenoot Amir hun

kleindochter in huis. Naast thuiseducatie trekt de actieve oma er met haar kleinkind op uit om haar ook in de praktijk te onderwijzen. Als Amir hun kleindochter na enkele maanden weer terugbrengt naar haar moeder ziet Annet haar kans schoon om aan haar kinderboek, gebaseerd op de lotgevallen van de joodse, Bussumse familie Veffer, te werken. Dat resultaat wordt in het voorjaar - ter afsluiting van '75 jaar bevrijding' - aangeboden aan hoogste klassen basisschool.

'Door de stralende ogen van de 12-jarige Max ben ik het verhaal gaan schrijven'

Het gaat over Max Veffer, één van de zes kinderen van Sarah Veffer. Moeder Veffer - Sarah dus - deelde haar memoires met een Britse journalist. Die schreef er een boek over en Annet heeft dit boek vertaald in het Nederlands. En nu komt daar dus het vervolg - *De Wereld van Max* - op. "Door de stralende ogen van de 12-jarige Max ben ik het verhaal gaan schrijven", vertelt Annet. "Over zijn juf in groep 3, het voetballen bij BFC en het kattenkwaad dat hij uithaalde. Het verhaal gaat langzaam de oorlog in, maar heeft voor deze familie een happy end. Ze heeft het al een paar mensen laten lezen. Annet: "Een jongen liet me weten te zijn teruggevallen op een slechte gewoonte. Hij was van de spanning weer op z'n nagels gaan bijten. Een ander zei dat het een boek is 'for all ages en not only voor 12 years'.

Een impressie in schetsvorm.

Het boek is rijk geïllustreerd met foto's en tekeningen. Daarbij staat een QR-code met filmpje. Via een nabestaande van de familie Veffer (de familie is na de oorlog, nadat hun dochter in de synagoge met een Canadese soldaat was getrouwd, naar Canada vertrokken) heeft Annet filmpjes - inclusief de rechten - ontvangen. In Iris van der Veen heeft Annet een geweldige illustrator gevonden. "Ik heb ik-

weet-niet-hoeveel portfolio's bekeken, maar bij het zien van haar werk werd ik meteen verliefd." Bij het 80 tot 90 pagina's dikke boek zit er een speurtocht bijgesloten. De opbrengsten van het boek gaan naar het Holocaust Comité ("ik ga hier niet rijk van worden"). Momenteel wordt nog uitgezocht of het boek in eigen beheer wordt uitgegeven. Wie niet naast het net wil vissen, kan al intekenen via www.holocaustcomitegm.nl/jeugdboek